

بررسی انتشار امواج در تک لایه ایزوتروپیک عرضی با ضخامت محدود، با استفاده از روش توابع یتانسیل

هادی تیموری 🕼، حسن بیگلری 📲 💷

^۱کارشناسی ارشد، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران ^۲دانشیار، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

چکیدہ گرافیکی

چکیدہ

در این مطالعه، انتشار امواج در تک لایه ایزوتروپیک عرضی موردبحث واقعشده است. هدف از این مقاله، پیدا کردن توابع گرین انتشار امواج میباشد که جهت یافتن تنشها و تغییرمکانهای حاصل از نشر موج نیروهای هارمونیکی که روی سطح تک لایه موردنظر واقع شدهاند، صورت گرفته است. معادلات انتشار امواج در تک لایه ایزوتروپیک عرضی، معادلات دیفرانسیل پیچیده با مشتقات جزئی میباشند که با استفاده از توابع پتانسیل، معادلات حاکم به دو معادله مجزا تبدیل میشوند. سپس معادلات بددست آمده با استفاده از تبدیل هنکل در راستای شعاعی و سری فوریه در راستای محیطی، به معادلات سادهتری تبدیل میشوند که به کمک شرایط مرزی حاکم بر میله این معادلات سادهتری تبدیل میشوند که به کمک شرایط مرزی حاکم بر بددست آمده، یک رویکرد مقایسهای ارائه شده است. نتایج عددی حاصل از نشر موج برای تک لایه ایزوتروپیک عرضی تحت فرکانس، بارگذاری و جنسهای مختلف، مورد مورد مادهی ایزوتروپیک عرضی تحت فرکانس، بارگذاری و جنسهای مختلف، مورد مادهی ایزوتروپیک عرضی Class/Epoxy بیم حاصل از این تحقیق این است که میباشد و هم چنین بارگذاری حلقوی باعث ایجاد ماکزیمم زاویه فرکانس حاصل از نشر می مادهی ایزوتروپیک عرضی میگردد.

برجستهها

- مادهی ایزوتروپیک عرضی Glass/Epoxy بیشینه توابع گرین تنش و تغییرمکان را دارا می باشد.
- بارگذاری حلقوی باعث ایجاد ماکزیمم
 زاویه فرکانس حاصل از نشر موج برای
 توابع گرین تنش و جابجایی می گردد.

مشخصات مقاله

تاريخچه مقاله:
نوع مقاله: علمی پژوهشی
دریافت: ۱۴۰۱/۰۱/۰۹
بازنگری: ۱۴۰۱/۰۲/۲۳
پذیرش: ۱۴۰۱/۰۲/۳۱
ارائه برخط: ۱٬۰۴/۰۷
[*] نویسنده مسئول: hbiglari@tabrizu.ac.ir
۔ كليدواژەھا:
انتشار امواج
توابع پتانسیل
تبدیل هنکل
ايزوتروپيک عرضي
تک لایه

* حقوق مؤلفین به نویسندگان و حقوق ناشر به انتشارات دانشگاه جامع امام حسین (ع) داده شده است. این مقاله تحت لیسانس آفرینندگی مردمی (License Commons Creative) در دسترس شما قرار گرفته است. برای جزئیات این لیسانس، از آدرس https://maj.ihu.ac.ir دیدن فرمائید.

۱– مقدمه

انتشار امواج در تک لایه ایزوتروپیک عرضی، ناشی از یک منبع هارمونیکی ازجمله مباحث قابل توجه در مهندسی مکانیک جامدات میباشد. دلیل این امر کاربردهای گوناگون این مواد، بهخصوص در رویههای پانل ساندویچی میباشد. با توجه به این امر که استفاده از خاصیت ایزوتروپیک عرضی در بسیاری از مصالح ازجمله لایههای چوب و مواد لاستیکی فشرده باضخامت محدود، در بسیاری از صنایع ازجمله سازههای نظامی و هوافضا کاربرد زیادی دارد، میتوان از کاربرد تحقیق حاضر برای مدل سازی اثر انفجار (با استفاده از تابع دلتای دیراک) در روی این مصالح استفاده کرد. مصالح ایزوتروپیک عرضی با ضخامت محدود درزمینه مکانیک را در برمی گیرد که در مراجع علمی به این حالت خیلی کمتر پرداخته داست.

تعیین توابع گرین دینامیکی در محیطهای ایزوتروپ بهتفصیل موردبررسی قرار گرفته است. مقاله پایهای در زمینه انتشار امواج در محیطهای ایزوتروپ مربوط به لمب می باشد [1]. او در این مقاله، انتشار امواج ناشی از بار هارمونیک وارد بر یک محیط ایزوتروپ و نیمه بینهایت را بررسی کرده است و میدان تغییرمکان را در دو حالت دو بعدی و سه بعدی به دست آورده است. بعد از لمب محققان زیادی در زمينه انتشار امواج در محيطهاي ايزوتروپ تحقيق كردهاند و تحقیقات گستردهای را ارائه کردهاند که از آن جمله میتوان به آخنباخ اشاره کرد [۲]. رایس و سد [۳] انتشار امواج و پراکندگی موج را با استفاده از روش المان مرزی جلو بردند؛ آنها به کمک یک تابع گرین، معادله انتگرال مرزی را توسعه داده و به یک مجموعه محدود از روابط جبری تفکیک کردند. سپس با به کار گیری توابع گرین توانستند، دو فرم انتگرالی برای جابجاییها و تنشهای محیط به دست آورند.

استفاده از توابع پتانسیل بهعنوان روشی کارا و مؤثر در تسهیل حل مسائل پیچیده مقادیر مرزی همواره موردتوجه محققین قرار داشته است بهطوریکه بسیاری از محققین در حوزه مسائل تئوری الاستیسیته نیز از این توابع برای تبدیل

معادلات پیچیده حاکم بر مسئله به معادلاتی سادهتر و بعضاً دارای مفاهیم فیزیکی شناختهشده بهره بردهاند. در این میان راهحلهای ارائهشده توسط هاردینگ و اسندون [۴] در حوزه مسائل الاستواستاتیک با توجه بهکارگیری توابع پتانسیل در کنار تبدیلات انتگرالی برای حل این مسائل از اهمیت بسزایی برخوردار میباشد. پک [۵] پاسخ یک محیط ایزوتروپیک و ارتجاعی نیمه متناهی به یک بارگذاری مدفون هارمونیک زمانی را با استفاده از روش توابع پتانسیل به دست آورد.

در حال حاضر با توجه به استفاده روزافزون از مواد غیر ایزوتروپیک، نیاز به تحقیقات در زمینه انتشار امواج در این محيطها بيشتر احساس مىشود. اكثر صنايع نظامى مانند جلیقههای ضدگلوله و پرههای هلیکویتر دارای خاصیت غیر ایزوتروپیک میباشند. با توجه به ملاحظات کاربردی در زمینه مهندسی مکانیک، محیطهای غیر ایزوتروپیک معمولاً بهصورت ایزوتروپیک عرضی و ارتوتروپیک مدل میشوند. تعیین توابع گرین استاتیکی برای محیطهای با رفتار ايزوتروپيک عرضي نيز توسط محققين موردبررسي قرارگرفته است. پن و چو [۶] توابع گرین استاتیکی ناشی از بارگذاری نقطهای را برای محیطهای بینهایت و نیمه بینهایت ایزوتروپیک عرضی ارائه کردند. بو چوالد و پیتون [۷, ۸] مسائل الاستودینامیک مربوط به محیطهای نیمه بینهایت ایزوتروپیک عرضی تحت اثر بارگذاری سطحی را بررسی کردند. چن و همکاران توانستند، انتشار موج ریلی را در نزدیکی سطح محیط متخلخل اشباعشده از سیال را موردبررسی قرار دهند [۹]. لیانگ و همکاران [۱۰]، توابع گرین یک محیط متخلخل اشباع با رفتار ایزوتروپیک عرضی را که تحت نیروهای مدفون یکنواخت دایروی قرار گرفته بود را موردمطالعه و بررسی قراردادند؛ معادلات حرکت، بر پایهی فرمولهای Ui-P بیان شدند و با کمک انتگرال هنکل و بسط سری فوریه، به فضای فوریه-هنکل انتقال داده شدند.

تحلیلهای پیچیده ریاضی که منجر به ارائه فرمولاسیون دقیق مسئله انتشار امواج می گردند، امکان درک صحیحتر فیزیک انتشار امواج را فراهم مینمایند. در این راستا اسکندری قادی [۱۱] دو تابع پتانسیل کامل برای جداسازی معادلات حرکت در مسائل الاستودینامیکی ایزوتروپیک نیمه بینهایت متخلخل اشباع چندلایه، موردتوجه محققان مختلفی قرارگرفته است. در این زمینه ارتعاشات دیسک صلب در یک محیط نیمه بینهایت متخلخل و اشباع چندلایه توسط تیموری و همکاران موردبررسی واقعشده است [۲۰]. تجزیهوتحلیل دینامیکی محیطهای متخلخل غیراشباع چندلایه، تحت یک بارگذاری هارمونیکی عمودی

توسط یی و ای موردمطالعه قرار گرفته شده است[۲۱]. با بررسی منابع و مراجع مشاهده می شود که مطالعات فراوانی در زمینه انتشار امواج در محیطهای بینهایت و نیمه بینهایت ایزوتروپیک و غیر ایزوتروپیک، صورت گرفته است، ولی برای محیطهای غیر ایزوتروپیک با ضخامت محدود یا تک لایه غیر ایزوتروپیک که مواد بسیار مهمی در مکانیک جامدات محسوب می شوند و در بخش های مختلفی از جمله پانلهای ساندویچی کاربرد فراوانی دارند، تحقیقات خاصی انجام نگرفته است. به همین دلیل در این مقاله، انتشار موج ناشی از نیروهای هارمونیک با زمان برای تک لایه ايزوتروپيک عرضى باضخامت محدود مورد تجزيهوتحليل قرار گرفته است. در ابتدا معادلات حاکم الاستودینامیک برای چنین محیطی ارائه شده است و سپس با استفاده از توابع یتانسیل، معادلات دیفرانسیلی پیچیده به دو معادله تبدیل می گردند. حل این معادلات در فضای زمانی کار دشواری است، پس در گام بعدی با استفاده از سری فوریه در راستای مؤلفه مماسی و اعمال تبدیل انتگرال هنکل در راستای شعاعی، پاسخهای توابع پتانسیل یادشده در فضای تبدیل یافته به دست میآیند. سپس به کمک معکوس تبدیل انتگرال هنکل، توابع گرین حاصل از نشر موج در فضای فرکانسی به دست میآیند که بهصورت گرافیکی نمایش و موردبررسی قرار می گیرند.

۲ – بیان مسئله

مادهای با رفتار ایزوتروپیک عرضی را در دستگاه مختصات استوانهای (r, θ, z) در نظر بگیرید که محور Z عمود بر صفحهی ایزوتروپیک باشد. مطابق شکل I نیروی هارمونیک روی سطح ماده موردنظر اعمال می گردند و سطح انتهایی این ماده کاملاً بسته شده است.

بهره گیری از توابع پتانسیل کامل ارائه شده توسط اسکندری و با استفاده از روش یک، در حل مسائل محیطهای نیمه بینهایت ایزوتروپیک، رویکردی جدید را در تعیین تغییرمکانها و تنشهای یک محیط ایزوتروپیک عرضی ارائه دادند. خجسته و همکاران [۱۳] با بهرهگیری از توابع يتانسيل ارائهشده توسط اسكندرى قادى، ياسخ ديناميكي یک نیم فضای ایزوتروپیک عرضی تحت بارگذاری هارمونیک در عمق آن را موردبررسی و تحلیل قراردادند. خجسته و همکاران [۱۴, ۱۵] با استفاده از توابع پتانسیلی که توسط اسکندری قادی پیشنهادشده است و با به کارگیری رویکرد ارائه شده توسط رحیمیان و همکاران، توابع گرین یک محیط دوگانه و همینطور یک نیم فضای دولایه ایزوتروپیک عرضی را برای یک بارگذاری دلخواه هارمونیک در درون آنها تعیین نمودند؛ درواقع مطالعات انجامیافته توسط آنها در رشته مهندسی عمران میباشد و بارهای اعمالی بیانگر حالت بار وارده به زمین بوده، بنابراین برای مدلسازی زمین با عمق نامحدود به کاررفته اند، در حالی که در مهندسی مکانیک باید ضخامت محدود در نظر گرفته شود. اکبری و همکاران توابع گرین نامتقارن به محور عمودی یک محیط نیمه بینهایت مواد FGM با رفتار ایزوتروپیک عرضی را موردبحث قراردادند [۱۶]. ظفری و همکاران یک محیط کاملاً بینهایت مواد FGM با رفتار ایزوتروپیک عرضی را موردبحث قراردادند؛ آنها این محیط را تحت تأثیر نیروی نقطهای و نیروهای یکنواخت مدفونشدهی استاتیکی، موردبررسی قراردادند [۱۷]. موجهای ریلی، لاو و استونلی در یک محیط متخلخل اشباع با رفتار ايزوتروپيک عرضى توسط محموديان و همکاران موردبررسی قرار گرفت. در این مقاله از سیستم مختصات کارتزین، استفادهشده و تمامی معادلات در این سیستم، بهدست آمدهاند. آنها توانستند سرعت و ضریب میرایی هر سه نوع موج را به دست آورده و با هم دیگر مقایسه کنند [۱۸]. اسکندری و احمدی [۱۹]، توابع گرین استاتیکی یک محیط نیمه بینهایت ایزوتروپیک عرضی را که به کمک یک ورق نازک با ضخامت t مورد تقویت قرار می گرفت را به دست آوردند؛ روش کلی آنها استفاده از

اصل جمع آثار بود. اخیراً بررسی انتشار امواج در محیطهای

عرضی ارائه کرده است. رحیمیان و همکاران [۱۲] با

۳- معادلات حاکم

معادلات حاکم برای انتشار موج داخل یک محیط ایزوتروپیک عرضی، برحسب مؤلفههای تغییرمکان بهصورت زیر نوشته می شوند [1۵]:

شكل (۱): ماده اى با رفتار ايزوتروپيک عرضى تحت نيروى هارمونيک دلخواه با سطح انتهايى بسته شده. $c_{11}(\frac{\partial^2 u_r}{\partial r^2} + \frac{1}{r}\frac{\partial u_r}{\partial r} - \frac{u_r}{r^2}) + c_{66}\frac{1}{r^2}\frac{\partial^2 u_r}{\partial \theta^2} + c_{44}\frac{\partial^2 u_r}{\partial z^2} + \frac{c_{11}+c_{12}}{2}(\frac{1}{r}\frac{\partial^2 u_\theta}{\partial r\partial \theta} - \frac{1}{r^2}\frac{\partial u_\theta}{\partial \theta})$ $-2c_{11}\frac{1}{r^2}\frac{\partial u_\theta}{\partial \theta} + (c_{13}+c_{44})\frac{\partial^2 u_z}{\partial r\partial z} + \rho\omega^2 u_r = 0$ $c_{66}(\frac{\partial^2 u_\theta}{\partial r^2} + \frac{1}{r}\frac{\partial u_\theta}{\partial r} - \frac{u_\theta}{r^2}) + c_{11}\frac{1}{r^2}\frac{\partial^2 u_\theta}{\partial \theta^2} + (c_{13}+c_{44})\frac{\partial^2 u_r}{\partial r\partial \theta} + (c_{13}+c_{44})\frac{\partial^2 u_r}{\partial \theta} + (c_{13}+c_{44})\frac{\partial^2 u_r}{\partial \theta} + (c_{13}+c_{44})\frac{\partial^2 u_r}{\partial r\partial \theta} + (c_{13}+c_{44})\frac{\partial^2 u_r}{\partial \theta} + (c_{13}+c_{44})\frac{\partial^2 u_r}{\partial$

$$+2c_{11}\frac{1}{r^2}\frac{\partial u_r}{\partial \theta} + (c_{13}+c_{44})\frac{\partial^2 u_z}{\partial \theta \partial z} + \rho \omega^2 u_{\theta} = 0$$

 $c_{44}(\frac{\partial^2 u_z}{\partial r^2} + \frac{1}{r}\frac{\partial u_z}{\partial r} + \frac{1}{r^2}\frac{\partial^2 u_z}{\partial \theta^2}) + c_{33}\frac{\partial^2 u_z}{\partial z^2} + (c_{13}+c_{44})(\frac{\partial^2 u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{\partial^2 u_\theta}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{44}(\frac{\partial^2 u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{\partial u_r}{\partial z} + \frac{1}{r}\frac{\partial^2 u_\theta}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{44}(\frac{\partial^2 u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{\partial^2 u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{44}(\frac{\partial^2 u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{\partial^2 u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{44}(\frac{\partial^2 u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{\partial^2 u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{44}(\frac{\partial^2 u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{\partial^2 u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{13}(\frac{u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{\partial^2 u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{13}(\frac{u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{\partial^2 u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{13}(\frac{u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{\partial^2 u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{13}(\frac{u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{\partial u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{13}(\frac{u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{\partial u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{13}(\frac{u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{\partial u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{13}(\frac{u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{\partial u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{13}(\frac{u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{13}(\frac{u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{13}(\frac{u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{13}(\frac{u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{13}(\frac{u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{13}(\frac{u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{13}(\frac{u_r}{\partial r \partial z} + \frac{1}{r}\frac{u_r}{\partial \theta \partial z}) + \rho \omega^2 u_z = 0$
 $c_{13}+c_{13}(\frac{u_r}{\partial u} + \frac{u_r}{\partial u}) + \frac{u_r}{\partial u_r}\frac{u_r}{\partial u} + \frac{u_r}{\partial u} + \frac{u$

به اورتوتروپیک کار بسیار مشکلی است و توسط روشهای عددی معمول قابلاعمال نمی باشند و در نظر داشته باشیم، اگر محیط ما بهصورت محیط چندلایه در نظر گرفته شود، باید از ماتریسهای انعکاس و شکست استفاده گردد. معادلات حرکت ۱ یک دستگاه معادلات دیفرانسیل با

معادلات حرفت ۲ یک دستانه معادلات دیفراسین با مشتقات جزئی می باشند که حل این معادلات به این سادگی انجام نمی گیرند. به منظور مجزا سازی این معادلات از یکدیگر از دو تابع پتانسیل مجهول φ و χ استفاده شده است. مؤلفه های تغییر مکان بر حسب توابع پتانسیل φ و χ در دستگاه مختصات استوانه ای و در حالت دینامیکی به صورت زیر تعریف می شود [11]:

$$\begin{split} u_{r} &= -\alpha_{3} \frac{\partial^{2} \varphi}{\partial r \partial z} - \frac{1}{r} \frac{\partial \chi}{\partial \theta} \\ u_{\theta} &= -\alpha_{3} \frac{1}{r} \frac{\partial^{2} \varphi}{\partial \theta \partial z} + \frac{\partial \chi}{\partial r} \\ u_{z} &= \left((1 + \alpha_{1}) \nabla_{r\theta}^{2} + \alpha_{2} \frac{\partial^{2}}{\partial z^{2}} + \frac{\rho \omega^{2}}{c_{66}} \right) \varphi \\ f(r, z) \end{split}$$
(7)

که در رابطه بالا ثوابت
$$\alpha_i$$
 به فرم زیر هستند:

$$\nabla_{r\theta}^2 = \frac{\partial^2}{\partial r^2} + \frac{1}{r}\frac{\partial}{\partial r} + \frac{1}{r^2}\frac{\partial^2}{\partial \theta^2}$$

$$\alpha_1 = \frac{c_{66} + c_{12}}{c_{66}}, \quad \alpha_2 = \frac{c_{44}}{c_{66}}, \quad \alpha_3 = \frac{c_{13} + c_{44}}{c_{66}}$$

با قرار دادن روابط ۲ در معادلات ۱، دو معادله دیفرانسیل کاملاً مستقل از هم برحسب توابع پتانسیل φ و χ بهصورت زیر به دست میآیند که ثوابت در آن بهقرار رابطه ۴ هستند:

$$\left(\nabla_1^2 \nabla_2^2 + \delta \omega^2 \frac{d^2}{dz^2} \right) \varphi = 0$$

$$\nabla_0^2 \chi = 0$$
(*)

$$\tilde{\nabla}_{i}^{2} = \frac{\rho \,\omega^{2}}{\mu_{i}c_{66}} - \xi^{2} + \frac{1}{s_{i}^{2}} \frac{d^{2}}{dz^{2}} \qquad i = 0, 1, 2$$

در روابط ۶، بالانویس m بیانگر مرتبه تبدیل هنکل و زیرنویس m بیانگر مقادیر سری فوریه مختلط میباشند. جواب عمومی معادلات ۶ که از نوع معادلات دیفرانسیل معمولی هستند، به شکل زیر میباشند:

$$\tilde{\varphi}_{m}^{\ m}(\xi,z) = C_{1}(\xi)e^{-\lambda_{1}z} + D_{1}(\xi)e^{-\lambda_{2}z} + C_{2}(\xi)e^{\lambda_{1}z} + D_{2}(\xi)e^{\lambda_{2}z} \qquad (A)$$

 $\tilde{\chi}_m^m(\xi,z) = E_1(\xi)e^{-\lambda_3 z} + E_2(\xi)e^{\lambda_3 z}$ در روابط بالا، C_2 ، C_1 ، ... و E_2 توابعی مجھول هستند که با نوشتن شرایط مرزی که در قسمت بعدی آورده خواهد شد، به دست میآیند. مقادیر λ_1 و ξ به صورت زیر تعریف می شوند:

$$\lambda_{1,2} = \sqrt{a\xi^2 + b \pm \frac{1}{2}\sqrt{c\xi^4 + d\xi^2 + e}}$$

$$\lambda_3 = s_0 \sqrt{\xi^2 - \frac{\rho \ \omega^2}{c_{66}}}$$
(9)

$$a = \frac{1}{2}(s_1^2 + s_2^2) \qquad b = -\frac{\rho \,\omega^2}{2} \left(\frac{1}{c_{33}} + \frac{1}{c_{44}}\right)$$
$$c = (s_2^2 - s_1^2)^2 \qquad e = \rho^2 \omega^4 \left(\frac{1}{c_{33}} - \frac{1}{c_{44}}\right)^2$$
$$d = -2\rho \omega \left[\left(\frac{1}{c_{33}} + \frac{1}{c_{44}}\right)(s_1^2 + s_2^2) - \frac{2c_{11}}{c_{33}} \left(\frac{1}{c_{11}} + \frac{1}{c_{44}}\right) \right]$$

ریشههای روابط ۹ که بیانگر اعداد موجهای حجمی می-باشند عبارتاند از:

$$\begin{split} \xi_{\lambda_1} &= \pm \omega \sqrt{\frac{\rho}{c_{11}}}, \xi_{\lambda_2} = \pm \omega \sqrt{\frac{\rho}{c_{44}}}, \dots \\ \xi_{\lambda_3} &= \pm \omega \sqrt{\frac{\rho}{c_{66}}} \end{split} \tag{(1)}$$

$$\begin{aligned} \nabla_i^2 &= \nabla_{r\theta}^2 + \frac{\rho \omega^2}{\mu_i c_{66}} + \frac{1}{s_i^2} \frac{\partial^2}{\partial z^2} \quad i = 0, 1, 2 \\ \delta &= \rho \left[\frac{-1}{c_{44} s_2^2} - \frac{1}{c_{11} s_1^2} + \frac{1}{c_{11}} (1 + \frac{c_{33}}{c_{44}}) \right] \quad \ (f) \\ \mu_0 &= 1 \qquad \mu_1 = \alpha_2 \qquad \mu_2 = 1 + \alpha_1 \\ \mu_0 &= 1 \qquad c_1 c_2 \quad c_2 \quad c_2 \quad c_1 c_2 \quad c_1 c_2 \quad c_2 \quad c_1 c_1 c_2 \quad c_1 c_2 \quad c_1 c_2 \quad c_2 \quad c_1 c_1 c_1 c_2 \quad c_1 c_1 c_1 c_1 c_2 \quad c_2 \quad c_1 c_1 c_2 \quad c_1 c_1 c_1 c_2 \quad c_2 \quad c_1 c_2 \quad c_2 \quad c_1 c_1 c_1 c_1 c_1 c_2 \quad c_2 \quad c_2 \quad c_1 c_1 c_1 c_2 \quad c_2 \quad c_2 \quad c_1 c_2 \quad c_2 \quad c_2 \quad c_1 c_2 \quad c_2 \quad$$

$$c_{33}c_{44}s^4 + (c_{13}^2 + 2c_{13}c_{44} - c_{11}c_{33})s^2 + \dots + c_{11}c_{44} = 0$$

حل معادلات ۳ کار بسیار سخت و مشکلی است، برای رفع این مشکل با استفاده از سری فوریه مختلط در راستای مؤلفه مماسی و اعمال تبدیل انتگرال هنکل در راستای مؤلفه شعاعی، پاسخهای توابع پتانسیل یادشده در فضای تبدیل یافته به دست میآیند.

 θ ، سری فوریه مختلط توابع پتانسیل φ و χ نسبت به η ، بهصورت زیر نوشته می شود [۱۲]:

$$[\varphi(r, \theta, z), \chi(r, \theta, z)] = \dots$$

$$\sum_{m=-\infty}^{\infty} [\varphi_m(r, z), \chi_m(r, z)] e^{im\theta}$$
(Δ)

تبدیل هنکل و معکوس هنکل مرتبه m ام نسبت به امتداد شعاعی برای (۲, z) به صورت زیر به دست میآید [۱۲]: $\tilde{f}^{m}(\xi, z) = \int_{0}^{\infty} f(r, z) r J_{m}(r\xi) dr$ (۶) $f(r, z) = \int_{0}^{\infty} \tilde{f}^{m}(\xi, z) \xi J_{m}(r\xi) d\xi$

با استفاده از روابط ۴ و ۵، معادلات دیفرانسیل حاکم بر توابع پتانسیل مجهول Ø و X بهصورت زیر به دست میآیند:

$$\begin{pmatrix} \tilde{\nabla}_1^2 \tilde{\nabla}_2^2 + \delta \omega^2 \frac{d^2}{dz^2} \end{pmatrix} \tilde{\varphi}_m^m = 0$$

$$\tilde{\nabla}_0^2 \tilde{\chi}_m^m = 0$$
(Y)

که در رابطه بالا:

هستند:

مکانیک هوافضا/ سال ۱۴۰۱/ دوره ۱۸/ شماره ۳

توابع $_{1,2}^{A}$ و $_{\mathcal{A}}^{A}$ ، به توابع چند مقداره مشهور هستند. هر تابع چند مقداره درواقع مجموعهای از توابع تک مقداره هستند. هر یک از اعضای این مجموعه یک بریدگی شاخهای از تابع چند مقداره نامیده میشود. برای تبدیل این توابع به توابع تک مقداره باید مسیرهای انتگرالگیری به نحوی انتخاب گردند که بریدگی های شاخهای فقط اعداد مختلط با قسمتهای مثبت را در بر گیرند. به نقاط تکین توابع چند مقداره، نقاط شاخهای نیز می گویند.

نقاط شاخهای توابع $I_{1,2}$ و S^{Λ_1} , $I_{\Lambda_2}^{\lambda_2}$, $S^{\lambda_2}_{\Lambda_1}$ و $S^{\lambda_2}_{\Lambda_1}$ میباشد که $I_{\Lambda_2}^{\lambda_2}$ و $I_{\Lambda_2}^{\lambda_2}$, نشان دهنده ی اعداد امواج قائم فشاری I و قائم برشی SV میباشند و $I_{\Lambda_2}^{\lambda_2}$, نشان دهنده ی عدد موج افقی برشی SH میباشد. در شکل \mathbf{Y} ، مطالب گفته شده، به وضوح دیده می شود. روابط تنش ها و جابجایی ها، بر حسب دو تابع φ و χ و با اعمال سری فوریه مختلط در راستای مؤلفه مماسی و تبدیل انتگرال هنکل در راستای مؤلفه شعاعی، به صورت زیر به دست می آیند:

$$u_{z_{m}}^{m} = \left(\alpha_{2} \frac{d^{2}}{dz^{2}} + \frac{\rho \omega^{2}}{c_{66}^{s}} - \xi^{2} (1 + \alpha_{1})\right) \tilde{\varphi}_{m}^{m} \qquad (11)$$

$$\begin{split} u_{r_{m}}^{m+1} + iu_{\theta_{m}}^{m+1} &= \alpha_{3}\xi \frac{d}{dz} \tilde{\varphi}_{m}{}^{m} - i\xi \tilde{\chi}_{m}{}^{m} \\ u_{r_{m}}^{m-1} - iu_{\theta_{m}}^{m-1} &= -\alpha_{3}\xi \frac{d}{dz} \tilde{\varphi}_{m}{}^{m} - i\xi \tilde{\chi}_{m}{}^{m} \\ \sigma_{zz_{m}}^{m} &= \frac{d}{dz} \bigg(\alpha_{3}c_{13}\xi^{2} + c_{33} \bigg(\frac{\rho\omega^{2}}{c_{66}} - \xi^{2}(1+\alpha_{1}) \bigg) \\ &+ c_{33}\alpha_{2} \frac{d^{2}}{dz^{2}} \bigg) \tilde{\varphi}_{m}{}^{m} \\ \sigma_{zr_{m}}^{m+1} + i\sigma_{z\theta_{m}}^{m+1} &= c_{44}\xi \bigg((\alpha_{3} - \alpha_{2}) \frac{d^{2}}{dz^{2}} \\ &+ \xi^{2}(1+\alpha_{1}) - \frac{\rho\omega^{2}}{c_{66}} \bigg) \tilde{\varphi}_{m}{}^{m} - ic_{44}\xi \frac{d\tilde{\chi}_{m}{}^{m}}{dz} \\ \sigma_{zr_{m}}^{m-1} - i\sigma_{z\theta_{m}}^{m-1} &= -c_{44}\xi \bigg((\alpha_{3} - \alpha_{2}) \frac{d^{2}}{dz^{2}} \\ &+ \xi^{2}(1+\alpha_{1}) - \frac{\rho\omega^{2}}{c_{66}} \bigg) \tilde{\varphi}_{m}{}^{m} - ic_{44}\xi \frac{d\tilde{\chi}_{m}{}^{m}}{dz} \end{split}$$

۴- بارگذاری

بارگذاریهای هارمونیکی مختلفی برای انتشار امواج توسط محققین مختلف ارائهشدهاند، ولی سه مدل از بارگذاریها اهمیت بیشتری نسبت به بارگذاریهای دیگر دارند و در این مقاله نیز از این سه بارگذاری استفادهشده است.

۴-۱- بارگذاری نقطهای

با توجه به اینکه، تمامی معادلات حاکم بر مسئله به دلیل دشواری حل در فضای زمان به فضای هنکل انتقال دادهشدهاند، بایستی مؤلفههای هر سه بارگذاری نیز در فضای تبدیل یافته به دست آیند (شکل ۳). بارگذاری نقطه-ای در فضای هنکل بهقرار زیر است [۲۲]:

$$\begin{split} X_{+1}(\xi) &= \frac{F_h}{2\pi} e^{-i\theta_0}, \quad X_m = 0 \quad \text{for} \quad m \neq +1 \\ Y_{-1}(\xi) &= \frac{F_h}{2\pi} e^{+i\theta_0}, \quad Y_m = 0 \quad \text{for} \quad m \neq -1 \\ Z_0(\xi) &= \frac{F_v}{2\pi}, \qquad Z_m = 0 \quad \text{for} \quad m \neq 0 \\ \end{pmatrix} \\ \sum_{h=1}^{N} \sum_{j=1}^{N} \sum_{k=1}^{N} \sum_{j=1}^{N} \sum_{j=1}^{$$

$$\begin{aligned} u_{z}(r, z = H) &= 0\\ u_{r}(r, z = H) &= 0\\ u_{\theta}(r, z = H) &= 0\\ \sigma_{zz}(r, z = 0) &= \begin{cases} f_{v}(r, \theta, z) & (r, \theta) \in Q\\ 0 & (r, \theta) \notin Q \end{cases} \end{aligned}$$
(17)
$$\sigma_{zr}(r, z = 0) &= 0\\ \sigma_{z\theta}(r, z = 0) &= 0 \end{aligned}$$

همان طور که گفته شد، تمامی معادلات حاکم بر مسئله به دلیل دشواری حل در فضای زمان به فضای هنگل انتقال داده شده اند و به همین دلیل بایستی شرایط مرزی حاکم نیز در فضای تبدیل به دست آیند. لذا از روابط ۱۱ استفاده می-شود. بارگذاری اعمال شده در این مقاله به صورت قائم و متقارن نسبت به راستای θ در نظر گرفته شده است. پس نتیجه می شود تمامی تنش ها و تغییر مکان های ایجاد شده در راستای θ برابر صفر می باشد. از طرفی از رابطه ی ۲ نتیجه می شود که تابع پتانسیل χ با توجه به بارگذاری اعمال شده برابر صفر خواهد بود، پس طبق رابطه ی ۲، عبارات (ξ) و $E_1(\xi)$ حذف خواهند شد.

با تشکیل دستگاه معادلات جبری به فرم M * X = N، ضرایب مجهول توابع پتانسیل بهسادگی مشخص می گردند. در این دستگاه معادلات بردارها به فرم زیر هستند:

$$\mathbf{X} = \begin{bmatrix} C_1(\xi) & D_1(\xi) & C_2(\xi) & D_2(\xi) \end{bmatrix}^T$$
$$\mathbf{N} = \begin{bmatrix} Z^0(\xi) & 0 & 0 \end{bmatrix}^T$$
(117)

$$\mathbf{M} = \begin{bmatrix} [\sigma_{zz}n_{i}(\xi,0)]_{1\times 2} & [\sigma_{zz}p_{i}(\xi,0)]_{1\times 2} \\ [\sigma_{zr}n_{i}(\xi,0)]_{1\times 2} & [\sigma_{zr}p_{i}(\xi,0)]_{1\times 2} \\ [\sigma_{zr}n_{i}(\xi,0)]_{1\times 2} & [\sigma_{zr}p_{i}(\xi,0)]_{1\times 2} \\ [u_{z}n_{i}(\xi),H]_{1\times 2} & [u_{z}p_{i}(\xi,H)]_{1\times 2} \\ [u_{r}n_{i}(\xi,H)]_{1\times 2} & [u_{r}p_{i}(\xi,H)]_{1\times 2} \end{bmatrix}$$
(14)

که در رابطه بالا:

$$\sigma_{zz} n_i(\xi, z) = \frac{d}{dz} (\alpha_3 c_{13} \xi^2 + c_{33} \left(\frac{\rho \omega^2}{c_{66}} - \xi^2 (1 + \alpha_1) \right) + c_{33} \alpha_2 \frac{d^2}{dz^2} \right) e^{-\lambda_i z}$$

شکل (۳): مؤلفههای قائم و افقی برای بارگذاری نقطهای.

۴-۲- بارگذاری حلقوی

مؤلفههای بارگذاری حلقوی در فضای هنکل بهقرار زیر است [۲۲]:

$$\begin{aligned} X^{+1}(\xi) &= aF_h J_0(a.\xi) e^{-i\theta_0}, X_m = 0 \text{ for } m \neq +1 \\ Y^{-1}(\xi) &= aF_h J_0(a.\xi) e^{+i\theta_0}, Y_m = 0 \text{ for } m \neq -1 \\ Z^0(\xi) &= aF_v J_0(a.\xi), \ Z_m = 0 \text{ for } m \neq 0 \end{aligned}$$

۴-۳- بارگذاری یکنواخت صفحهای

مؤلفههای بارگذاری یکنواخت صفحهای در فضای هنکل بهقرار زیر است [۲۲]:

$$X^{+1}(\xi) = aF_h \frac{J_1(a.\xi)}{\xi} e^{-i\theta_0}, X_m = 0 \text{ for } m \neq +1$$
$$Y^{-1}(\xi) = aF_h \frac{J_1(a.\xi)}{\xi} e^{+i\theta_0}, Y_m = 0 \text{ for } m \neq -1$$
$$Z^0(\xi) = aF_v \frac{J_1(a.\xi)}{\xi}, Z_m = 0 \text{ for } m \neq 0$$

طبق شکل ۱، شرایط مرزی حاکم بر مسئله بهصورت زیر است:

$$\sigma_{zr}n_{i}(\xi,z) = 2c_{44}\xi \left[(\alpha_{3} - \alpha_{2}) \frac{d^{2}}{dz^{2}} + \xi^{2}(1+\alpha_{1}) - \frac{\rho\omega^{2}}{c_{66}} \right] e^{-\lambda_{i}z}$$

$$u_{z}n_{i}(\xi,z) = \left[\alpha_{2} \frac{d^{2}}{dz^{2}} + \frac{\rho\omega^{2}}{c_{66}} - \xi^{2}(1+\alpha_{1}) \right] e^{-\lambda_{i}z}$$

$$u_{r}n_{i} = 2\alpha_{3}\xi \frac{d}{dz} e^{-\lambda_{i}z}$$

$$\sigma_{zz}p_{i}(\xi,z) = \frac{d}{dz} \left[\alpha_{3}c_{13}\xi^{2} + c_{33} \left(\frac{\rho\omega^{2}}{c_{66}} - \xi^{2}(1+\alpha_{1}) \right) + c_{33}\alpha_{2} \frac{d^{2}}{dz^{2}} \right] e^{\lambda_{i}z}$$

$$\sigma_{zr}p_{i}(\xi,z) = 2c_{44}\xi \left[(\alpha_{3} - \alpha_{2}) \frac{d^{2}}{dz^{2}} + \xi^{2}(1+\alpha_{1}) - \frac{\rho\omega^{2}}{c_{66}} \right] e^{\lambda_{i}z}$$

$$u_{z}p_{i}(\xi,z) = \left[\alpha_{2} \frac{d^{2}}{dz^{2}} + \frac{\rho\omega^{2}}{c_{66}} - \xi^{2}(1+\alpha_{1}) \right] e^{\lambda_{i}z}$$

$$u_{r}p_{i} = 2\alpha_{3}\xi \frac{d}{dz} e^{\lambda_{i}z} , \quad (i = 1, 2)$$

$$g = \sum_{i=1}^{N} e^{\lambda_{i}z} = \sum_{i=1}^{N} e$$

با تعیین ضرایب مجهول، توابع پتانسیل بردار تغییرمکان و تانسورهای تنش برای تک لایه ایزوتروپیک عرضی موردنظر در فضای تبدیل یافته هنکل بهسادگی مشخص میشوند و با استفاده از عکس تبدیل هنکل، جوابها در فضای فرکانسی حاصل میشوند. توجه شود که انتگرالهایی که از معکوس هنکل به دست میآیند، بهصورت تحلیلی قابل حل نیستند و بایستی از روشهای عددی محاسبه شوند.

۶- اعتبارسنجی و نتایج

۶-۱- اعتبارسنجی

بهمنظور اعتبارسنجی یک حالت خاص در نظر گرفتهشده است. یک محیط نیمه بینهایت دولایه با رفتار ایزوتروپیک عرضی و تحت نیروهای هارمونیکی که توسط خجسته و

همکاران [۱۵] موردمطالعه قرار گرفته است. مشخصات دولایه مدنظر مطابق جدول **۱** می باشد.

جدول (۱): مشخصات مواد در صحه گذاری [۱۵]

لايه	لايه اول	لايه دوم
c ₁₁ (GPa)	۵۵۳	۴۷/۹
c ₁₂ (GPa)	۲۸۰	۱۵/۹
c ₁₃ (GPa)	۲۵۰	11/7
c ₃₃ (GPa)	۲۵.	۲۳/۹
c ₄₄ (GPa)	۵۰	٩
$\rho\left(\frac{\mathrm{kg}}{\mathrm{m}^3}\right)$	۵۰۰۰	٩٠
$\frac{H}{a}$	١	-

شکل ۴، تغییرمکان قائم بیبعد در راستای محور Z را نشان میدهد. با مشاهده شکل ملاحظه می گردد که روش به کار گرفتهشده برای تکلایه ایزوتروپیک عرضی دارای صحت و دقت کافی برای تحلیل میباشد. با توجه به اینکه معادلات در فضای تحلیلی انجامشدهاند، بنابراین باید انطباق کامل برای صحت سنجی حاصل گردد.

۶–۲– نتایج عددی

به منظور تحلیل دینامیکی و ارائه پاسخهای ماده موردنظر به صورت گرافیکی، سه پارامتر فرکانس، مشخصات مواد مورداستفاده و نوع بار تحریک، به عنوان متغیر در نظر گرفته شدهاند. مواد استفاده شده در این مقاله از مواد مرکب Carbon/Epoxy و Kevlar/Epoxy Glass/Epoxy می بشد که در جدول ۲ مشخصات مربوط به این مواد ذکر شده است و جدول ۳، مشخصات بی بعد مواد مرکب استفاده شده برای تک لایه ایزوتزوپیک عرضی را نشان می دهد.

پارامترهای موردبررسی با استفاده از روابط زیر بیبعد شده-اند.

شکل (۵): (الف) قسمت حقیقی و (ب) قسمت موهومی تنش نرمالیزهشدهی σ_{zz} برای ضخامت بیبعد h=1، تحت بارگذاری Patch load بر روی ماده ایزوتروپیک عرضی و فرکانس تحریک بیبعد2=۵۰، برای مصالح مختلف.

$$\tilde{c}_{ij} = \frac{c_{ij}}{c_{66}} \quad (i = 1, 3, 4 \quad j = 1, 2, 3, 4), \quad \tilde{\rho} = \frac{\rho}{\rho},$$

$$\tilde{\omega} = a\omega \sqrt{\frac{\rho}{c_{44}}}, \quad \tilde{H} = \frac{H}{a} \quad (a = 1)$$
(12)

شکل (۴): مقایسه تغییرمکان حاصل از مطالعه حاضر و مقاله خجسته و همکاران [1۵].

جدول (۲): مشخصات مواد مرکب استفاده شده برای تک لایه ایزوتروپیک عرضی (واحدها مطابق جدول ۱) [۲۳]

مادہ	Glass/Epoxy	Kevlar/Epoxy	Carbon/Epoxy
c ₁₁	14/780	8/842	14/294
c ₁₂	٧/٨٣٢	7/744	٨/١٠۶
c ₁₃	F/TTV	37/2 • 1	۶/۱۸۳
c ₃₃	44/242	X7/1YY	10./229
C ₄₄	۴/۳	۲/۲	٧
ρ	۱۹۲۰	۱۳۸۰	18
Н	١	١	١

جدول (۳): مشخصات بیبعد مواد مرکب استفادهشده برای تک لایه ایزوتزوپیک عرضی

مادہ	Glass/Epoxy	Kevlar/Epoxy	Carbon/Epoxy
<i>č</i> ₁₁	4/77	٣/٣٩٧	4/474
\tilde{c}_{12}	۲/۲۴	١/٣٩٧	7/474
<i>c</i> ₁₃	١/٨	1/889	۱/۸۴۸
<i>č</i> ₃₃	17/78	41/841	44/901

(ب)

شکل (۶): (الف) قسمت حقیقی و (ب) قسمت موهومی ،h=1 جابجایی نرمالیزهشده u_{7} برای ضخامت بیبعد h=1، تحت بارگذاری Patch load بر روی ماده ایزوتروپیک عرضی و فركانس تحريك بيبعد w=2 ، براي مصالح مختلف.

شکل **۵ الف** قسمت حقیقی و شکل **۵ ب** قسمت موهومی تنش عمودی برحسب ضخامت مادهی موردنظر را نشان میدهد. با توجه به شکل **۵ الف،** مشاهده میشود که ماکزیمم مقدار تنش عمودی برای مادهی Glass/Epoxy می باشد و دو مادهی دیگر تقریباً رفتار نزدیک به هم را دارند؛ هر سه ماده تا نزدیکی ضخامت بی بعد ۰/۷۲ روند صعودی و از ۰/۷۲ به بعد روند نزولی دارند، با توجه به اعمال بار از سمت بالا و از طرف پایین نیز به علت محدود بودن جابجایی و اعمال نیروی تکیه گاهی عمودی، لذا تنشهای محوری در نزدیکی میانه لایه نسبت به ابتدا و انتها اندازه بزرگتری خواهند داشت؛ درحالی که در قسمت

موهومی (شکل **۵ ب**) که نشاندهندهی زاویه نشر موج می باشد، مقادیر برای هر سه ماده بسیار ناچیز هستند که میتوان از آن صرفنظر نمود. البته مقدار ماکزیمم مجدداً متعلق به ماده Glass/Epoxy می باشد.

شکل ۶، نشان میدهد که دو مادهی Carbon/Epoxy و Kevlar/Epoxy رفتار نزدیک به هم را دارا هستند و دلیل آن این است که ضرایب بیبعد الاستیسیته این دو ماده خیلی به همدیگر نزدیک هستند و انتظار میرود نمودارهای آنها نیز تقریباً به همدیگر نزدیک باشند و بیشترین جابجایی در راستای عمودی برای ماده Glass/Epoxy می باشد؛ در حالی که در قسمت موهومی، مقادیر کلی جابجایی در راستای عمود برای هر سه ماده بسیار ناچیز

هستند که می توان از آن صرفنظر نمود ولی در حالت کلی ماکزیمم مقدار جابجایی عمودی برای ماده Glass/Epoxy مى باشد.

شکلهای ۷ و ۸، تأثیر بارگذاریهای مختلف بر روی یک ماده ایزوتروپیک عرضی مشخص، تحت فرکانس تحریک یکسان را نشان میدهند.

(ب)

شکل (۷): (الف) قسمت حقیقی و (ب) قسمت موهومی تنش نرمالیزهشدهی σ_{zz} برای ضخامت بیبعد h=1، ماده ایزوتروپیک عرضی Glass/Epoxy و تحت فرکانس بیبعد ω=2، برای بار گذاریهای مختلف.

در شکل **۷ الف** مشاهده می شود که ماکزیمم تنش عمودی ایجادشده برای قسمت حقیقی، مربوط به بارگذاری نقطهای (Point load) میباشد که کاملاً یک روند کاهشی را در طول ضخامت موردنظر دارد، درحالی که در قسمت موهومی، ماکزیمم تنش ایجادشده برای بارگذاری حلقوی (Ring load) می باشد که با توجه به نمودار، یک روند افزایشی برای این بارگذاری مشاهده می شود؛ درواقع بارگذاری حلقوی باعث ایجاد بیشترین زاویه فرکانس نشر موج برای تنش عمودی می گردد.

1.6

1.5

1.4

1.3

1.2

1.1

1

Re. $\sigma^{\sim}_{zz(0,0,z)}$

شکل (۸): (الف) قسمت حقیقی و (ب) قسمت موهومی جابجایی نرمالیزهشده ی u_z برای ضخامت بیبعد h=1، ماده ایزوتروپیک عرضی Glass/Epoxy و تحت فرکانس بیبعد $\omega=2$ ، برای بارگذاریهای مختلف.

در شکل ۸ الف مشاهده می شود که بیشترین جابجایی در راستای عمودی در بخش حقیقی، برای بارگذاری نقطهای می باشد که یک روند کاهشی در راستای ضخامت را دارا است؛ در حالی که برای قسمت موهومی، مشاهده می شود که مقادیر جابجایی در راستای عمود، برای هر سه بارگذاری تقریباً نزدیک صفر است. ولی در حالت کلی برای بارگذاری حلقوی بیشتر است.

شکلهای **۹** و ۱۰، تأثیر فرکانسهای تحریک مختلف برای بارگذاری یکسان روی سطح ماده ایزوتروپیک عرضی مشخص را نشان میدهد. شکلهای **۹ الف و ب**، نشان میدهد که با افزایش فرکانس تحریک، مقدار تنش عمودی در بخش حقیقی و موهومی، افزایش پیدا میکند. شکلهای ۱۰ الف و ب، نشان میدهد که با افزایش فرکانس تحریک مقادیر جابجایی در راستای عمودی در بخش حقیقی و

Omega=0.5

- Omega=2 •• Omega=3

شکل (۹): (الف) قسمت حقیقی و (ب) قسمت موهومی تنش نرمالیزهشدهی σ_{zz} برای ضخامت بیبعد h=1، ماده ایزوتروپیک عرضی Glass/Epoxy و تحت بارگذاری Patch امط بر روی ماده موردنظر، برای فرکانسهای تحریک مختلف.

۷- نتیجهگیری

در این مطالعه روش تحلیلی برای به دست آوردن توابع گرین انتشار امواج برای تک لایه ایزوتروپیک عرضی، تحت بارگذاری هارمونیکی در راستای عمود و متقارن نسبت به محور عمودی بیانشده است.

- در مقایسه بارگذاریهای هارمونیکی مختلف با فرکانس تحریک یکسان مشاهده شد که در بخش حقیقی بارگذاری نقطهای و در بخش موهومی بارگذاری حلقوی، تنش و جابجایی بیشتری را ایجاد میکنند. درواقع بارگذاری حلقوی باعث ایجاد بیشینه زاویه فرکانس حاصل از نشر موج در توابع گرین تنش و تغییرمکان می گردد.
- در مقایسه فرکانسهای تحریک متفاوت تحت بارگذاری و ماده ایزوتروپیک عرضی، مشاهده گردید که تنش عمودی و جابجایی عمودی با افزایش فرکانس تحریک، افزایش پیدا میکنند.

۸- مراجع

[1] Lamb H. I. On the propagation of tremors over the surface of an elastic solid. Philosophical Transactions of the Royal Society of London. Series A, Containing papers of a mathematical or physical character. 1904;203(359–371):1–42.

[2] Achenbach J, A Jd. Wave Propagation In Elastic Solids. 1973.

[3] Rice JM, Sadd MH. Propagation and scattering of SH-waves in semi-infinite domains using a time-dependent boundary element method. Journal of Applied Mechanics. 1984:51(3): 641–645.

[4] Harding JW, Sneddon IN. The elastic stresses produced by the indentation of the plane surface of a semi-infinite elastic solid by a rigid punch. Mathematical Proceedings of the Cambridge Philosophical Society. 1945;41(1):16–26.

[5] Pak RYS, Jennings PC. Elastodynamic Response of Pile Under Transverse Excitations. Journal of Engineering Mechanics. 1987;113(7):1101–1116.

[6] Pan YC, Chou TW. Point force solution for an infinite transversely isotropic solid. Journal of Applied Mechanics. 1976;43(4):608–612.

[7] Buchwald V. Rayleigh waves in transversely isotropic media. The Quartely Journal of Mechanics and Applied Mathematics. 1961;14(3):293-318.

[8] Payton R. Elastic wave propagation in transversely isotropic media. Springer Science and Business Media. 2012;4.

[9] Chen W, Wang D, Mou Y, Zhao, Chen G. Effect of flow-independent viscosity on the propagation of

شکل (۱۰): (الف) قسمت حقیقی و (ب) قسمت موهومی جابجایی نرمالیزهشدهی *u_z* برای ضخامت بیبعد h=1، ماده ایزوتروپیک عرضی Glass/Epoxy و تحت بارگذاری Patch ایر روی ماده موردنظر، برای فرکانسهای تحریک مختلف.

ازجمله تفاوتهای یک محیط نیمهبینهایت با محیط تک لایه در اصل تشعشع میباشد؛ وجود تشعشع در محیطهای نیمهبینهایت باعث میشود جملات e^{λ,z} در توابع پتانسیل حذف شوند. توابع گرین بهدستآمده، کاربردهای مستقیم و غیرمستقیمی در زمینههای مختلف مهندسی مکانیک جامدات ازجمله صنایع نظامی دارد. نتایج مهم حاصل از توابع گرین برای تک لایه ایزوتروپیک عرضی به ترتیب در زیر آمده است.

 ماده ایزوتروپیک عرضی Glass/Epoxy، تحت بارگذاری و فرکانس تحریک یکسان، تنش عمودی، تنش برشی، تغییرمکان در راستای عمودی و تغییرمکان در راستای شعاعی بیشتری نسبت به دو مادهی Carbon/Epoxy و Kevlar/Epoxy دارد. underlying a liquid layer. Applied Mathematical Modelling. 2021;95:575-592.

[21] Ye Z, Ai ZY. Dynamic analysis of multilayered unsaturated poroelastic media subjected to a vertical time-harmonic load. Applied Mathematical Modelling.2021;90:394-412.

[22] Pooladi A, Rahimian M, and Pak RYS. Poroelastodynamic potential method for transversely isotropic fluid-saturated poroelastic media. Applied Mathematical Modelling. 2017;50:177-199.

[23] Jones RM. Mechanics of composite materials. CRC press. 2018.

Rayleigh wave in porous media. Soil Dynamics and Earthquake Engineering. 2021;142:106564.

[10] Liang J, Wu M, Ba Z. Three-dimensional dynamic Green's functions for transversely isotropic saturated half-space subjected to buried loads. Engineering Analysis with Boundary Elements. 2019;108:301-320.

[11] Eskandari-Ghadi M. A complete solution of the wave equations for transversely isotropic media. Journal of Elasticity. 2005;81(1):1-19.

[12] Rahimian M, Eskandari-Ghadi M, Pak RYS, Khojasteh A. Elastodynamic potential method for transversely isotropic solid. Journal of Engineering Mechanics. 2007;133(10):1134-1145.

[13] Khojasteh A, Rahimian M, Eskandari-Ghadi M, Pak RYS. Asymmetric wave propagation in a transversely isotropic half-space in displacement potentials. International Journal of Engineering Science. 2008;46(7):690-710.

[14] Khojasteh A, Rahimian M, and Pak RYS. Three-dimensional dynamic Green's functions in transversely isotropic bi-materials. International Journal of Solids and Structure. 2008;45(18– 19):4952-4972.

[15] Khojasteh A, Rahimian M, Pak RYS, Eskandari-Ghadi M. Asymmetric dynamic Green's functions in a two-layered transversely isotropic half-space. Journal of Engineering Mechanics. 2008;134(9):777-787.

[16] Akbari F, Khojasteh A, Rahimian M. Asymmetric Green's functions for exponentially graded transversely isotropic substrate-coating system. Journal of Centeral South University. 2018;25(1):169-184.

[17] Zafari Y, Shahmohamadi M, Khojasteh A, Rahimian M. Asymmetric Green's functions for a functionally graded transversely isotropic trimaterial. Applied Mathematical Modelling. 2019;72:176-201.

[18] Mahmoodian M, Eskandari-Ghadi M, Nikkhoo A. Rayleigh, Love and Stoneley waves in a transversely isotropic saturated poroelastic media by means of potential method. Soil Dynamics and Earthquake Engineering. 2020;134:106139.

[19] Eskandari M, and Ahmadi SF. Green's functions of a surface-stiffened transversely isotropic half-space. International Journal of Solids and Structure. 2012;49(23-24):3282-3290.

[20] Teymouri H, Khojasteh A, Rahimian M, Pak RYS. Rigid disc vibration in a multi-layered transversely isotropic poroelastic half-space

DOR: 20.1001.1.26455323.1401.18.3.2.4

Evaluation of Wave Propagation in a Transversely Isotropic Monolayer with Finite Thickness by the Potential Functions Method

Hadi Teymouri¹, Hasan Biglari²

¹MSc, Department of Mechanical Engineering, University of Tabriz, Tabriz, Iran ²Associate Professor, Department of Mechanical Engineering, University of Tabriz, Tabriz, Iran

HIGHLIGHTS

- The transversely isotropic material Glass/Epoxy has the maximum green's functions of stress and displacement.
- The maximum frequency angle of the wave motion for green's functions of stress and displacement.

ARTICLE INFO

Article history: Article Type: Research paper Received: 29 March 2022 Received in revised form: 13 May 2022 Accepted: 21 May 2022 Available online: 28 June 2022 *Correspondence: hbiglari@tabrizu.ac.ir *How to cite this article:* H. Teymouri, H, Biglari. Evaluation of wave propagation in a transversely isotropic monolayer with finite

thickness by the potential functions method. Journal of Aerospace Mechanics. 2022; 18 (3): 13-26. *Keywords:*

Wave propagation Potential functions Hankel transform Transversely isotropic Monolayer

Aerospace

ABSTRACT

In this study, wave propagation in a transversely isotropic monolayer is discussed. The purpose of this paper is to find green's functions of wave motion to find the stresses and displacements resulting from the wave propagation of harmonic forces applied on the monolayer surface. Wave propagation equations in a transversely isotropic monolayer are quite complicated equations with partial derivatives, in which potential functions are utilized to divide the governing equations into two individual equations. Then, the resulting governing equations are transformed into simpler equations considering the boundary conditions by using Hankel and Fourier series transform in the direction of radial and tangential components, respectively. A comparison-oriented approach is presented to ensure the accuracy of the obtained numerical results. Numerical wave propagation results for transversely isotropic monolaver are investigated under different frequencies, loads, and materials. One of the important results from this study is that the transversely isotropic material Glass/Epoxy has the maximum green's functions of stress and displacement and also the ring load causes the maximum frequency angle of the wave motion for green's functions of stress and displacement.

^{*} Copyrights for this article are retained by the author(s) with publishing rights granted to Imam Hossein University Press. The content of this article is subject to the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY-NC 4.0) License. For more information, please visit https://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.

چاپ چهاربعدی با سه لایه پلی اورتان هیدروژل-الاستومر ترموپلاستیک قوی با فناوری چاپ مدل رسوب ذوبشده

٣